

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mpkf.35.104/2021/3.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dukkan Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Dukkan Zsolt ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (felperes címe) felperesnek – az **alperes** (alperes címe, törvényes képviselő: törvényes képviselő ügyvezető) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában indított perében a Fővárosi Törvényszék 1.M.70.672/2021/4. sorszámu végzésével szemben a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és annak jogi indokai

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. szeptember 9. napján meghozott 1.M.70.673/2021/4. számú végzésével a keresetlevelet visszautasította.

[2] Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes 2021. július 7. napján a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában terjesztett elő keresetlevelet arra hivatkozva, hogy 2020. május 4-én az alperes felmondás közlése nélkül felszámolta a munkaviszonyát. A felperes azt adta elő, hogy munkatárs - aki nem volt munkáltatói jogkör gyakorló és munkaviszonyban sem állt az alperessel - ezen a napon telefonon szóban közölte, a továbbiakban nincs szükség a felperes munkavégzésére. A jognyilatkozat munkáltatói jogkör gyakorlója által történt jóváhagyásáról nem szerzett tudomást, ezért menthető okból nem volt abban a helyzetben, hogy a követelését érvényesítse. Akkor jutott érdemi információ birtokába, amikor 2021. április 6-án a kormányhivatal kézbesítette részére a kilépő papírokat. Ez alapján vált világossá, hogy a munkáltató a fenti időponttal megszüntette a munkaviszonyát. Érvelése szerint eddig az időpontig az elévülés

nyugodott, emiatt az ezt követő 3 napon belül abban az esetben is előterjeszthette az igényét, amennyiben a keresetindítási határidő már eltelt.

[3] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 287. § (1) bekezdés b) pontja, illetve (4) bekezdése, illetve a munkajogi igény 2012. évi I. törvény alapján történő érvényesítésének egyes kérdéseiről szóló 4/2013. (IX. 23.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 7. pontja alapján azt fejtette ki, hogy a munkaviszony ráutaló magatartással is megszüntethető. A munkavállalónak jogszerűen lehetősége van arra, hogy a munkáltató valamely magatartását a munkaviszony felszámolásának minősítse, ennek időpontját megállapítsa. Ezt a határidőt kell irányadónak tekinteni a keresetindítási határidő, illetőleg a jogkövetkezmények alkalmazásánál.

[4] Tekintettel arra, hogy a felperes a keresetében a 2020. május 4-i intézkedés kapcsán állította, hogy szabályos felmondás nélkül számolta fel a munkáltató a munkaviszonyát, ehhez képest kellett számítani a keresetlevél előterjesztésére nyitva álló hat hónapos határidőt. A felperes előadásából az következett, hogy nem a munkaviszonya felszámolásának az időpontja volt számára kétséges, csupán az, hogy munkatárs jognyilatkozatát a munkáltató jóváhagyta-e.

[5] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a 2020. május 4-i időponthoz képest hat hónapon túl, elkészen terjesztette elő a keresetlevélét. Erre tekintettel a Polgári perendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés i) pontja alkalmazásával hiánypótlás mellőzésével visszautasította azt. Kifejtette, hogy munkatárs jognyilatkozatának érvényessége a keresetindítási határidő megtartását nem befolyásolta. Mindezekre tekintettel az Mt. 287. § (4) bekezdésével ellentétesnek találta a felperes azon következtetését, hogy a jognyilatkozat érvényességének tisztázásáig a keresetindítási határidőre vonatkozóan az elévülés nyugvásának szabályait kellett alkalmazni.

A felperes fellebbezése

[6] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő, melyben a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján annak megváltoztatásával a keresetlevél visszautasításának mellőzését kérte arra hivatkozva, hogy annak jogszabályi feltételei nem álltak fenn és a keresetlevél perfelvételre alkalmas.

[7] Álláspontja szerint az Mt. 287. § (4) bekezdésében meghatározott hat hónapos határidő nem minősül jogvesztő határidőnek, ebből következően az elsőfokú bíróság téves álláspontra helyezkedett, amikor az elévülés és az elévülés nyugvásának szabályait nem alkalmazta.

[8] A felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:21. §-a és az Mt. 286. §-a alapján azt fejtette ki, hogy a jogszabálynak kifejezetten rendelkeznie kell arról, amennyiben egy határidő jogvesztő jellegű. Ennek hiányában az elévülés szabályait kell alkalmazni. Az Mt. 287. § (4) bekezdésében meghatározott hat hónapos igényérvényesítési határidő nem minősül jogvesztő határidőnek. Egyrészt azért, mert a törvény nem rendelkezik „kifejezetten a jogvesztésről”, vagyis nem mondja ki, hogy a határidő eltelte jogvesztéssel jár és azt sem tartalmazza, hogy a határidő eltelte után a jog nem gyakorolható.

[9] A felperes érvelése szerint a „nem érvényesíthető” kifejezés azonos a Ptk. elévülés joghatására vonatkozó szóhasználattal. Mindkét törvényi rendelkezés az igény érvényesíthetőségéről rendelkezik és nem az igényérvényesítési jog megszűnéséről. Erre tekintettel a hat hónapos határidő eltelte az igény bírósági úton történő érvényesíthetőségét kizárja, de nem szünteti meg a jogosultságot, vagyis a határidő elévülési jellegű és nem jogvesztő.

[10] Az Mt. 287. § (1) bekezdéséből is az következik, hogy a fél igazolással élhet, vagyis a keresetindítási határidő nem jogvesztő. Az a körülmény, hogy a hat hónap elteltével az Mt. az igazolás lehetőségét nem írja elő, azt jelenti, hogy a határidő elmulasztása nem jogvesztő, a hat hónapon túli igényérvényesítés esetén kizárólag az elévülés szabályai alkalmazandók.

[11] Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást határozatában abban a kérdésben is, hogy munkatárs szóbeli nyilatkozatának érvényessége nem befolyásolta a keresetindítási határidő megtartását. Ezzel kapcsolatban az Mt. 20. § (3) bekezdése és a 29. § (4) és (5) bekezdésére hivatkozva annak tulajdonított jelentőséget, hogy munkatárs nem volt az alperesi társaság munkavállalója. Szóbeli nyilatkozata annyit tartalmazott, hogy nem tartanak igényt a felperes további munkájára. Ez azonban nem minősült felmondásnak. Az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy ez alapján csupán a jognyilatkozat érvényessége volt kétséges, mivel az sem volt tisztázott, hogy a felperes munkaviszonyát egyáltalán megszüntették-e. Mindez csak a kormányhivatal eljárását követően, a munkáltatói igazolások közzétevésekor vált egyértelművé. Ekkor szerzett tudomást arról, hogy a szóbeli nyilatkozat felmondásnak minősült, ezt megelőzően menthető okból nem tudta érvényesíteni az ezzel kapcsolatos igényét, tehát a Ptk. 6:24. §-a értelmében az elévülés nyugvásának szabályai alkalmazandóak voltak. Tévesen alkalmazta jelen ügyben az elsőfokú bíróság a KMK vélemény 7. pontját is, mivel az a bírósághoz fordulás Alaptörvényen biztosított jogának korlátozására vezet.

[12] munkatárs nyilatkozatával 2020. május 4-ével megszüntették a munkaviszonyát. Erről 2021. április 6-án szerzett tudomást. Az elévülés nyugvására tekintettel ezen időponttól számított 3 hónapon belül akkor is lehetősége volt az igényét érvényesíteni, amennyiben az

igényérvényesítés 6 hónapos határideje már eltelt. A keresetlevélét 2021. július 6-án, vagyis 3 hónapon belül terjesztette elő, ezért nem volt helye a keresetlevél visszautasításának.

A másodfokú bíróság döntés és annak jogi indokai

[13] A felperes fellebbezése részben alapos.

[14] Az elsőfokú bíróság a keresetlevél visszautasításának jogkövetkezményét úgy alkalmazta, hogy nem vett figyelembe valamennyi releváns körülményt, illetve nyilatkozatot a felperesi keresetlevél alapján, ezért megalapozatlanul határozott annak visszautasításáról.

[15] Az elsőfokú bíróság az Mt. 287. § (1) bekezdése alapján helyesen vizsgálta a keresetlevél előterjesztésének határidejét, azonban nem értékelte teljeskörűen, illetve tartalma szerint a felperes – keresetlevél késedelmes előterjesztésére vonatkozó - érvelését.

[16] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában előterjesztett keresetlevél határidőben történő előterjesztése tekintetében az elévülés Ptk.-ban rögzített szabályait kellett alkalmazni.

[17] Ennek kapcsán a másodfokú bíróság alkalmazhatónak találta a bírósági eljárást megindító keresetlevél, vagy kérelem késedelmes benyújtásáról szóló 4/2003. Polgári jogegységi határozatban foglaltakat. Határozatában a jogegységi tanács hangsúlyozta, hogy abban az esetben lehetséges a mulasztás jogkövetkezményeiről az elévülésre figyelemmel dönteni, ha a keresetlevél késedelmes benyújtása nem vezet jogvesztésre és a jogszabály a mulasztás orvoslására nem ír elő igazolást. Az elévülés szabályainak alkalmazása esetén az ügy érdemében hozott ítéletben kell állást foglalni. A jogegységi határozat a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: rMt.) és a rPp. szabályaival volt összefüggésben, azonban az ítéltábla azt az új jogszabályi környezetben is alkalmazandónak találta.

[18] A jogegységi határozat szerint a keresetindítási határidő nem a bírósági eljárás része, az alanyi (anyagi) joghoz, jogviszonyhoz kötődik, s mint ilyen, szükségképpen anyagi jogi természetű. A keresetlevél bírósághoz történő benyújtása nem minősül eljárási perbeli cselekménynek. Amennyiben az adott igény bírói úton érvényesíthető, de az időmúlásra tekintettel a törvény az igényérvényesítést nem engedi meg, abban az esetben az időmúlásnak kétféle hatása lehet, a jogvesztés vagy az elévülés. A jogvesztés olyan súlyos jogkövetkezmény, amely csak a jogszabály kifejezett rendelkezése alapján állhat be, a jogvesztéssel nem járó anyagi jogi határidők pedig elévülési jellegűek. Jogvesztő határidő

elmulasztása esetén a mulasztás kimenthető, a mulasztás kimentésével kapcsolatban a polgári eljárásjog igazolással kapcsolatos szabályai alkalmazandók.

[19] Amennyiben a jogszabály a mulasztás kimentésére nem az elévüléstől szigorúbb feltételekkel előterjeszhető igazolást írja elő, a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának, illetve visszautasításának nincs helye. A munkaügyi perben az elévülés hivatalból vizsgálendő, az ezzel kapcsolatos következményeket az ügy érdemében hozott ítéletben kell levonni. A keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának, illetve visszautasításának akkor van helye, ha külön jogszabály a keresetindításra határidőt állapít meg, amelyet a felperes elmulaszt és igazolási kérelmet nem terjeszt elő, vagy azt a bíróság elutasítja.

[20] Mindezeket jelen ügyre vonatkoztatva, a felperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az elévülési szabályok abban az esetben alkalmazhatóak, amennyiben a határidő elmulasztása nem jogvesztő. Ugyanakkor tévesen és alaptalanul állította, hogy az Mt. 287. § (4) bekezdésében meghatározott határidő elmulasztása nem minősül jogvesztőnek, mivel a jogszabály nem rendelkezik kifejezetten jogvesztésről, azaz nem rögzíti, hogy a határidő eltelte után a jog nem gyakorolható. Ezzel ellentétben ugyanis az Mt. 287.§ (4) bekezdése egyértelműen azt tartalmazza, amennyiben a fél a keresetlevél beadására megállapított határidőt elmulasztja, igazolással élhet. „Az igény hat hónap elteltével nem érvényesíthető”. A világos rendelkezések ellenére pusztán a szóhasználatból nem következik, hogy a jogalkotó a Ptk. elévülés szabályaira kívánt utalni. A keresetlevél elkészítésével összefüggésben maga a jogszabály is a késedelem igazolására ad lehetőséget, ebből is az következik, hogy az Mt. 287. §-ában meghatározott keresetindítási határidő esetében az elévülés szabályai nem alkalmazhatók.

[21] A munkajogi gyakorlat – több kommentárban is kifejtett - egységes álláspontja szerint, az Mt. 287. § (1) bekezdésében meghatározott keresetindítási határidő elteltét követő hat hónap után az igény nem érvényesíthető, ez a határidő az Mt. 287. § (4) bekezdése alapján jogvesztő határidőnek minősül. A Munkajogi Nagykommentár a keresetlevél elkészítése esetén igazolási kérelem előterjesztésére – és nem az elévülés szabályainak alkalmazására - lát lehetőséget. Ezzel egyezően foglalt állást a Nagy Kommentár a Munka törvénykönyvéhez, mely szerint amennyiben a keresetindításra megadott határidőt a fél elmulasztja, abban az esetben igazolási kérelemnek van helye, a sérelmesnek tartott intézkedés kézbesítésétől számított hat hónapon túl azonban igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni. A határidő elmulasztása abban az esetben menthető ki, amennyiben a mulasztás a keresetet benyújtó hibáján kívül történt és az általa előadottak objektíve alkalmasak arra, hogy azokból a bíróság a véltenségre következtessen. A Munka törvénykönyvének magyarázata a hat hónapos határidőt szintén jogvesztő határidőként értelmezi, eljárásjogi határidőnek minősítve a keresetlevél előterjesztésére biztosított határidőt, figyelemmel a fentebb hivatkozott jogegységi határozatra is.

[22] Mindezekből az következik, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetésére alapított igényérvényesítésre biztosított határidő elmulasztása az igény bírósági úton történő

érvényesíthetőségét kizárja. A jelen ügyre irányadó Mt. 287.§ (4) bekezdésének egyértelmű rendelkezése szerint a hat hónapos határidő elteltével az igény nem érvényesíthető. Ez a határidő tehát jogvesztő határidőnek minősül, melyre tekintettel az elévülés szabályait a keresetlevél késedelmességének kimentése körében a hat hónap eltelte után és azt megelőzően sem lehetett alkalmazni, a keresetindítással kapcsolatos késedelem igazolás útján volt kimenthető.

[23] A felperes keresetlevelében előadottakat – mivel azok a késedelmes előterjesztésre és ezzel kapcsolatban a felperesi önhiba hiányára vonatkoztak – tartalmuk szerint igazolási kérelemnek kellett tekinteni és az arra vonatkozó szabályok szerint elbírálni. A felperes a jogellenesség jogkövetkezményeit munkatárs 2020. május 4-i nyilatkozatához kapcsolódóan terjesztette elő. Ezért helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy ezt az időpontot kellett figyelembe venni a keresetlevél előterjesztésének határideje körében is.

[24] A felperes fellebbezésében az elsőfokú végzés megváltoztatásával keresetlevele érdemi vizsgálatát kérte az elévülés szabályainak alkalmazásával. A Pp. 110.§ (3) bekezdése értelmében a felperes által előadott felülbírálati jogkör akként volt értelmezhető, egyet értve az Új Pp. Konzultációs Testület 45. állásfoglalásában kifejtett jogértelmezéssel, hogy a fellebbezés célja szerint a felperes a keresetlevele perfelvételre alkalmasságát állította és annak érdemi vizsgálatát kérte. Ennek megállapításhoz azonban nem álltak rendelkezésre teljeskörűen a szükséges adatok, mely során elsődlegesen a keresetlevél határidőben történt előterjesztésével kapcsolatos nyilatkozatokat kellett vizsgálni. A keresetlevél elkészítésével kapcsolatos igazolási kérelem elbírálására a Pp. 153.§ (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban nem volt lehetőség.

[25] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 389. §-a alkalmazásával az elsőfokú bíróság végzését a Pp. 381. §-a alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[26] Az elsőfokú eljárás folytatása során a Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontja értelmében a felperes keresetlevelében az előterjesztés késedelmességével összefüggésben előadottakat a Pp. 150. §-a alapján igazolási kérelemként kell elbírálni, a Pp.151. §-ában meghatározott határidőre figyelemmel. Az elsőfokú bíróság az igazolási kérelem elbírálása alapján lesz abban a helyzetben, hogy teljeskörűen állást foglaljon a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja szerinti feltételek fennállását illetően.

Záró rendelkezések

[27] A másodfokú bíróság mellőzte az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezést, figyelemmel arra, hogy jelen eljárás az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[28] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. november 9.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró